

Годишња статистика шумарства

Референтни метаподаци према Euro SDMX структури метаподатака (ESMS)

Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор економских статистика - Одјељење производних статистика
1.3.	Контакт особа	Данијела Савановић - Вебер
1.4.	Функција контакт особе	Виши стручни сарадник за статистику пољопривреде и рибарства
1.5.	Поштанска адреса контакта	Вељка Млађеновића 12 д, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	danijela.savanovic@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 757
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	27.12.2018.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	07.02.2019.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	27.12.2018.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Сврха годишњих истраживања која се проводе у оквиру Статистике шумарства јесте да се обезбиједи подаци о броју и површини зграда шумарских предузећа, подаци о саобраћајницама, механизацији и превозним средствима, подаци о пошумљавању и искоришћавању шума, подаци о површинама, дрвним залихама и запреминском прирасту по категоријама шума, подаци о посјеченој бруто дрвној маси по извршиоцима сјече, по категоријама шума и врстама састојина, посјеченом дрвету у шуми и изван шуме, подаци о вјештачком пошумљавању, подизању и обнови шума, подаци о њези и мелиорацији шума, подаци о штетама у државним шумама по узроцима штета, затим штете од пожара у државним и приватним шумама (опожарена површина и посјечена дрвна маса), те посјечена дрвна маса по узроцима штете у државним шумама.

3.2. Систем класификација

Методолошке основе су засноване на препорукама и дефиницијама које су регулисане међународним споразумом (*Agreement of the Inter-Secretariat Working Group (IWG) of 1990 on Forestry statistics*) представника Eurostat-a, UNECE, FAO и ITTO. Поменути споразумом уведен је Заједнички упитник шумарског сектора „Joint Forest Sector Questionnaire“ (JFSQ) чиме је обезбијеђена међународна упоредивост прикупљених података.

3.3. Обухваћени сектор

Подаци годишњих истраживања шумарства показују кретање шумарске дјелатности и сјече дрвета у државним и приватним шумама, за ниво Републике Српске и за ниво јединица локалне самоуправе.

3.4. Статистички концепти и дефиниције

Шумом се сматра свака површина већа од 5 ари, која је обрасла шумским дрвећем и служи производњи шумских сортимената, или има заштитну функцију и посебну намјену, без обзира на оброст и висину стабала (високе шуме – разнодобне и једнодобне, изданачке и остале категорије шума). Шумом се сматрају и све чистине, односно необрасле површине настале чистом сјечом као редовним видом газдовања, бесправним сјечама, пустошењем шума и разним каламитетима.

Чисте састојине су састојине чији састав чини преко 90% једна врста дрвета.

Мјешовите састојине су оне које су састављене из више врста шумског дрвећа. Мјешовита састојина је свака састојина у којој поред основне врсте, друге врсте дрвећа учествују са више од 10%.

Високе једнодобне шуме су шуме високог облика гајења које су настале претежно из сјемена, као и вјештачки подигнуте шуме и културе у којима су стабла приближно једнаке висине и старости.

Високе разнодобне шуме су шуме настале претежно из сјемена у којима се сјеча и обнова врше непрестано на цијелој површини, па су им стабла различите старости и висине, измијешана међусобно, појединачно или у групама. Као високе разнодобне шуме исказане су и шуме које припадају типу "поступно групно газдовања".

Изданачке шуме су шуме претежно настале вегетативним начином размножавања.

Бруто дрвна маса обухвата посјечено индустријско, техничко, огревно дрво и отпадак и губитак који настаје приликом сјече (пањевина, грањевина и трулеж), тј. тоталну масу дрвета на пању, мјерену у дубећем стању.

Индустријско и техничко дрво је оно које је због повољних физичких и хемијских својстава намијењено за индустријску употребу и разне техничке сврхе: трупци, остало дрво за механичку прераду, целулозно дрво, танинско дрво, дрво за суву дестилацију, борови пањеви, рудничко дрво, стубови за електроводе и ТТ, ситно техничко дрво, остало обло дрво, прагови и остало тесано и цијепано дрво.

Њега земљишта обухвата одводњавање, наводњавање, припрему земљишта за природно подмлађивање састојине и вјештачко пошумљавање (сјетвом сјемена и садњом садница).

Под мелиорацијом шума исказани су радови у деградираним шумама, којима је циљ поправљање упропашћених шума.

Прореда је главна мјера његе шума. Циљ прореде је да се путем сјече – његе обезбиједи развој квалитетно најбољих стабала, у генетичком и техничком погледу, тј. највећа дрвна маса и најбољи квалитет састојине, док се чишћење спроводи повремено и између прореда, који су, до извјесне мјере, одраз планирања, па се у интензивном газдовању спроводе мање или више са истом периодиком. Обогаћивање четинарима и племенитим лишћарима значи уношење четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради повећања техничке и економске вриједности шуме.

Конверзија је претварање изданачких у високе шуме.

Реконструкција је замјена типа гајења и истовремено замјена врсте дрвећа. Код пошумљавања је исказана цијела површина, а код осталих радова редуцирана.

Сјечиште је површина на којој је извршена чиста сјеча дрвета, са намјером да се на њој природним или вјештачким путем шума поново обнови.

Бесправна сјеча је свака сјеча која се у државној шуми изврши без одобрења надлежних органа, а исказана је као бруто посјечена дрвна маса.

3.5. Статистичка јединица

Извјештајне јединице су сва предузећа из области шумарства која газдују шумама у државној и приватној својини и њихове организационе јединице, без обзира да ли им је производња шумских сортимената главна дјелатност.

3.6. Статистичка популација

Годишњим истраживањима шумарства обухваћена сва предузећа којима су државне и приватне шуме дате на управљање и газдовање. У ову групу спадају сва јавна предузећа, национални паркови и плантаже чија је основна дјелатност узгој, заштита и експлоатација шума

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

Упоредива серија годишњих података о искоришћавању и пошумљавању шума у државној и приватној својини доступна је од 1998 година. Серија годишњих података која се односи на његу и мелиорацију шума, дужину саобраћаница, број и намјену зграда, превозна средства и механизацију, те штете у шумама по врстама састојина и врстама штета је доступна од 2001 године.

3.9. Базни период

Претходна година

4. Јединица мјере

Број, површина m^2 , површина m^3 , површина ha

5. Референтни период

Година, 31.12.

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Статистичка активност се проводи на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2018-2021 година и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Подаци који се прикупљају за потребе годишња истраживања статистике шумарства искључиво се користе у статистичке сврхе.

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Подаци који се прикупљају путем ових извјештаја користе се искључиво у статистичке сврхе.

Подаци који се публикују су агрегирани и односе се на ниво Републике Српске и једним дјелом за јединице локалне самоуправе.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Подаци се публикују у складу са унапријед утврђеним календаром публикација, 7 мјесеци по истеку посматране године.

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Годишње

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

Подаци се не објављују путем саопштења.

10.2. Публикације

Статистички билтен шумарства, Статистички годишњак Републике Српске, Ово је Република Српска, Градови и општине Републике Српске.

10.3. Онлајн база података

<http://www3.rzs.rs.ba/rzs/faces/indicators.xhtml>

10.4. Приступ микроподацима

Нису доступни микроподаци.

10.5. Остало

Подаци се дисеминирају на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији.

10.6. Методолошка документација

За прикупљање података у оквиру Статистике шумарства користи се више различитих упитника:

Промјене површина шума на крају године прате се путем упитника „Годишњи извјештај о промјенама у површини шума (ШУМ-13)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_13.pdf

Искориштавање шума, односно подаци о посјеченој бруто маси лишћара, четинара и укупно по извршиоцима сјече разврстаној на индустријско и техничко дрво, огревно дрво и отпадак прате се упитницима „Годишњи извјештај о искориштавању државних шума (ШУМ-21)“ и „Годишњи извјештај о искориштавању приватних шума (ШУМ-23)“. Обрасци су доступни на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_21.pdf

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_23.pdf

Вјештачко пошумљавање, њега и мелиорација високих и изданачких шума и мелиорација осталих категорија шума прате се упитником „Годишњи извјештај о подизању и гајењу шума (ШУМ-41)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_41.pdf

Штете у државним шумама разврстане на узроке штета (пожари, инсекти и биљне болести, елементарне непогоде, дивљач, домаће животиње и штете од човјека прате се упитником „Годишњи извјештај о штетама у државним шумама (ШУМ-51)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_51.pdf

Штете од пожара у приватним шумама прате се упитником „Годишњи извјештај о штетама од пожара у приватним шумама (ШУМ-52)“.). Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_52.pdf

Подаци о зградама, саобраћајницама, превозним средствима и механизацији, као и о утрошку горива, мазива и електричне енергије прате се упитником „Годишњи извјештај о грађевинским објектима, саобраћајницама и механизацији (ШУМ-61)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/sumarstvo/Sum_61.pdf

10.7. Документација о квалитету

Извјештај о квалитету је доступан на интернет страници Републичког завода за статистику: http://www.rzs.rs.ba/front/category/340/?left_mi=306&add=328

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке Закон о статистици Републике Српске (члан 17, став 1), у организацији и производњи статистике у Републици Српској прописује примјену принципа непристраности, поузданости, транспарентности, правремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске сlijеди препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у Кодексу праксе европске статистике (CoP).

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребе корисника

Подаци годишњих истраживања Статистике шумарства достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање достављених података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске уније, Евростата.

Осим за потребе извјештавања Евростата, подаци се користе и за потребе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, шумарски факултети, Институту за шумарство, локалне заједнице, индивидуални истраживачи, Статистика националних рачуна и Статистика економских рачуна за шумарство, пословни субјекти, медији итд. Подаци из годишњих истраживања Статистике шумарства најчешће се користе за праћење шумске привреде и заштите шума, за процјену шумског фонда, као и за праћење искоришћавања, подизања и гајења шума.

12.2. Задовољство корисника

Проведена је општа Анкета о задовољству корисника, али није конкретно за ову статистику.

12.3. Комплетност података

Годишња истраживања Статистике шумарства су заснована на препорукама и дефиницијама које су регулисане међународним споразумом (Agreement of the Inter-Secretariat Working Group (IWG) of 1990 on Forestry statistics) представника Eurostat-a, UNECE, FAO и ИТТО. Поменути споразумом уведен је Заједнички упитник шумарског сектора „Joint Forest Sector Questionnaire“ (JFSQ) чиме је обезбијеђена међународна упоредивост прикупљених података.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, контролом грешака мјерења, као и упоређивањем података из прошлог периода и додатним анализама.

13.2. Узорачка грешка

Будући да се постојеће статистичке активности из области Статистике шумарства заснивају на пуном обухвату јединица посматрања, мјерење грешака узорковања није релевантно.

13.3. Неузорачка грешка

Није било ових случајева јер се прикупљање података за годишња истраживања која се проводе у оквиру Статистике шумарства заснива на пуном обухвату јединица посматрања.

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

Резултати свих статистичких активности у оквиру годишење Статистике шумарства су објављени седам мјесеци по истеку посматраног периода.

14.2. Тачност објављивања

100%

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Годишњи подаци Статистике шумарства прикупљају се према Номенклатури производа и услуга шумарства, а која је припремљена на основу Листе карактеристичних дјелатности шумарства коју је израдио и објавио Евростат. Номенклатура је саставни дио Приручника за економске рачуне пољопривреде и шумарства и објављена је крајем 1997. године.

15.2. Временска упоредивост

Упоредива серија годишњих података о искоришћавању и пошумљавању шума у државној и приватној својини доступна је од 1998 година. Серија годишњих података која се односи на његу и мелиорацију шума,

дужину саобраћаница, број и намјену зграда, превозна средства и механизацију, те штете у шумама по врстама састојина и врстама штета је доступна од 2001. године.

15.3. Усклађеност између домена

Статистички резултати из годишњих истраживања Статистике шумарства једини су извори података о искоришћавању и пошумљавању шума у државној и приватној својини, података која се односи на његу и мелиорацију шума, дужину саобраћаница, број и намјену зграда, превозна средства и механизацију, те штете у шумама и нема референтног истраживања са којим би се вршило усклађивање.

15.4. Интерна усклађеност

16. Трошкови и оптерећеност

Није предмет посебних анализа.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Није планирана и није спроведена ревизија.

17.2. Пракса ревизије података

Није планирана и није спроведена ревизија.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Прикупљање података у оквиру ове статистичке активности обавља се на традиционалан начин (путем образаца).

18.2. Учесталост прикупљања података

Извјештаји о издатим грађевинским дозволама се прикупљају мјесечно.

18.3. Прикупљање података

Прикупљање података у оквиру ове статистичке активности обавља се на традиционалан начин (путем мјесечних образаца).

18.4. Валидација података

Сви прикупљени подаци из области шумаства пореде се са подацима из предходног периода, на нивоу јединице посматрања, односно микро нивоу. Свако неочекивано велико одступање података, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом извјештајних јединица.

18.5. Компилација података

Није примјењиво за ову статистичку активност јер се не врши импутација, пондерисање и сл.

18.6. Прилагођавање

Подаци који се односе на Статистику шумарства нису предмет прилагођавања.

19. Коментар